

Uttalande av Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS)

Antaget på årsmötet den 14 september 2024

NHS är ett samarbetsorgan för hörselskadeorganisationer i Norden.

Satsa på den livsviktiga hörselvården!

Över fyra miljoner människor i Norden lever med hörselnedsättning och antalet invånare som behöver hörselvård ökar stadigt. Det finns tre grundläggande orsaker till detta:

- Allt fler har en hörselnedsättning. Till exempel växer andelen äldre och nedsatt hörsel blir vanligare med stigande ålder.
- Fler upplever svårigheter att höra. Fler med lätt hörselnedsättning får problem, på grund av sämre ljudmiljöer och stora kommunikationskrav i arbetslivet.
- Fler vågar erkänna sin hörselskada, för sig själv och andra. Än i dag är hörselnedsättning förknippat med stigma. Men attityderna förändras.

Hörselvård är livsviktigt för hörselskadade. Men många har aldrig haft kontakt med hörselvården eller ens testat sin hörsel – och det innebär en allvarlig hälsorisk.

Påfrestningen av att höra dåligt kan leda till svår tinnitus, huvudvärk, stresssymptom, social isolering, depression och utmattning. Det finns också ett tydligt samband mellan hörselnedsättning och demens, enligt flera forskningsrapporter. Att inte satsa på hörselvård blir därför kostsamt för både individ och samhälle.

Trots att vi hörselskadeorganisationer har varnat för detta i många år och manat de nordiska ländernas regeringar att satsa på hörselvården, har väldigt lite skett. Vi ser snarare en negativ utveckling. Nu ser vi med stor oro på att:

Köerna ökar: I delar av våra länder tvingas hörselskadade vänta i över ett år på att få den vård de behöver. Det är inte rimligt. God tillgänglighet till hörselvård är avgörande för att den enskilde ska få hjälp i tid och undvika ohälsa.

Resurserna skärs ner: Det satsas alltför lite på hörselvård idag. Trots att hörselvård är kostnadseffektivt, och trots att de hälsoekonomiska vinsterna är mycket stora. Världshälsoorganisationen (WHO) uppmanar världens länder att satsa på hörselvård, bland annat eftersom obehandlad hörselnedsättning är en av de största riskfaktorerna för demens. Att inte satsa på hörselvård står därför både individ och samhälle dyrt.

Brist på audionomer: Det råder akut audionombrist. Det utbildas alldeles för få, vilket leder till långa väntetider och kompetensbrist.

Plånboken avgör: Det blir allt vanligare att den enskildes ekonomi avgör möjligheten att få hörselvård. Om individens tillgång till grundläggande hjälpmedel begränsas, då förlorar alla. Utan fungerande kommunikation hindras människor från att bidra aktivt i samhället – och stängs ute från familj och sociala kontakter. Det är inte värdigt länder som berömmar sig med att vara välfärdssamhällen.

NHS uppmanar samtliga länder i Norden:

- att tillföra de resurser som krävs för att säkerställa att hörselskadade får vård i rimlig tid.
- att säkerställa att det finns ett nationellt screeningprogram som riktar sig till olika åldersgrupper för tidig upptäckt av hörselnedsättning.
- att ta fram en strategi för att se till att det utbildas tillräckligt många audionomer, audiologer och andra hörselvårdsspecialister.
- att vidta åtgärder för att säkerställa att tillgången till hörapparater, hörselimplantat och hörhjälpmedel inte begränsas av individens ekonomi eller styrs av försäljningsintressen.

Majbritt Garbul Tobberup, lansformand
Høreforeningen, Danmark

Taru Reinikainen, puheenjohtaja
Kuuloliitto ry, Finland

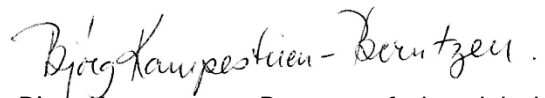
Anita Ismark, vice förbundsordförande
Svenska hörselbundet rf, Finland

Åsa Olsen, forkvinna
HOYR, Färöarna

Bergþóra Kr. Benediktsdóttir, formaður
Heyrnarhjálp, Island

Bjørg Kampestuen-Berntzen, forbundsleder
Hørselshemmedes Landsforbund, Norge

Ulf Olsson, förbundsordförande
Hörselskadades Riksförbund, Sverige